

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Ndc/8/2026
Identifikačné číslo spisu:	8326200833
Dátum vydania rozhodnutia:	23.07.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:8326200833.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa S. S., narodenú B., zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, za účasti matky S. S., narodenej B., trvale bytom G., právne zastúpenej advokátom Mgr. Tomášom Čerepánom, so sídlom Košice, Štúrova 27 a otca K. S., narodeného B., trvale bytom I., zastúpeného advokátkou Mgr. Vladimírou Doničovou, so sídlom Humenné, Lipová 1, o zmenu úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 10P/45/2026, o návrhu matky na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie veci Mestskému súdu Bratislava II **n e v y h o v u j e** .

Odôvodnenie

1. Okresnému súdu Humenné bol dňa 18. mája 2026 doručený návrh matky maloletého dieťaťa na prikázanie veci Mestskému súdu Bratislava II z dôvodu vhodnosti (ďalej aj ako „návrh“). Návrh odôvodnila tým, že v súčasnosti sa zdržiava v G. z dôvodu bezpečnosti a pracovných povinností, pričom jej osobná účasť na pojednávaní v Humennom je pre ňu spojená so závažnými bezpečnostnými a procesnými obavami. Matka vyjadrila vážne a dlhodobo pretrvávajúce obavy o svoju osobnú bezpečnosť. Uviedla, že jej pobyt v G. nie je účelový ani formálny, ale vyplýva z potreby zaistiť si bezpečné prostredie a stabilné podmienky pre bežné fungovanie, pričom vo veciach súvisiacich s výkonom rozhodnutia a stykom s maloletou matka opakovane podávala trestné oznámenia a ďalšie podania orgánom verejnej moci, ktoré sa nachádzajú na Obvodnom oddelení Policajného zboru Humenné. Jej obavy sú založené na doterajšom priebehu súvisiacich konaní a pojednávaní, v rámci ktorých došlo k okolnostiam nasvedčujúcim porušeniu jej práv a procesným pochybeniam, bez ich následného primeraného zohľadnenia. Matka osobitne uviedla, že konajúci súd si v minulosti vyžiadal aj listinu týkajúcu sa osoby otca, avšak podľa jej vedomostí táto listina nebola v konaní náležite zohľadnená, resp. jej obsah sa primeraným spôsobom nepremietol do hodnotenia veci. Aj táto okolnosť v matke vyvoláva vážne pochybnosti o objektívnom a úplnom vyhodnocovaní dôkazov v rámci súdneho konania. Zároveň matka vyjadrila dôvodné obavy, že v súvisiacich veciach a konaniach mohlo dochádzať alebo môže dochádzať k procesným pochybeniam, prípadne k zneužívaniu právomocí zo

strany vyšetrovacích orgánov alebo iných osôb podieľajúcich sa na vybavovaní súvisiacich podaní. Presun vecí na Mestský súd Bratislava II by podľa názoru matky vytvoril neutrálnejšie, nestrannejšie a bezpečnejšie procesné prostredie a úplne by znížil riziko osobnej konfrontácie.

2. Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa vyplynulo, že návrh matky považuje za nedôvodný, a to aj vzhľadom na skutočnosť, že maloletá sa nachádza na území okresu Humenné.

3. Z vyjadrenia otca na návrh matky vyplynulo, že s touto v celom rozsahu pre nedôvodnosť nesúhlasí. Podľa otca v danom prípade absentuje akákoľvek dôvodnosť návrhu na prikázanie veci Mestskému súdu Bratislava II a tvrdenia matky o údajných závažných bezpečnostných a procesných obavách nie sú dôvodné. Otec ďalej uviedol, že maloletá dcéra bola právoplatne zverená do jeho osobnej starostlivosti, dlhodobo s ním žije, má vytvorené stabilné zázemie, navštevuje školské zariadenie a zdravotné zariadenia. Miestne príslušným súdom v prejednávanej veci je preto jednoznačne Okresný súd Humenné. Presun príslušnosti by znamenal len ďalšie neodôvodnené predlžovanie konania, čo priamo poškodzuje najlepší záujem maloletého dieťaťa na rýchlom stabilizovaní jeho pomerov. V súvislosti s tvrdeniami matky, že malo dôjsť k porušeniam jej práv a procesným pochybeniam, otec konštatoval, že tieto sú založené na neobjektívnych hodnoteniach a účelových postojoch matky a nepreukazujú dôvodnosť návrhu na prikázanie veci inému súdu. Zároveň otec uviedol, že k žiadnemu porušeniu práv účastníkov konania a ani k procesným pochybeniam nedochádzalo, ani nedochádza a konajúce súdy objektívne, zákonne a spravodlivo vyhodnotili dôkazy v rámci súdnych konaní. Návrh matky na prikázanie veci inému súdu bol podľa otca podaný účelovo, z dôvodu, že matka sa s rozhodnutiami súdov nestotožnila a aj týmto spôsobom sa snaží sabotovať súdne konania. Otec zároveň zdôraznil, že na prikázanie veci inému súdu nie sú splnené zákonné podmienky podľa § 39 ods. 2 CSP, keďže v danom prípade je nevyhnutný súhlas všetkých strán. Ak čo i len jedna strana nesúhlasí, súd nemôže spor prikázať inému súdu z dôvodu vhodnosti. Podľa otca v zmysle zásady hospodárnosti by presun súdneho spisu konanie v skutočnosti predlžil a predražil, matka neuviedla žiaden relevantný dôvod na delegáciu veci a existujú iné spôsoby účasti, napr. právne zastúpenie advokátom. Z uvedených dôvodov otec navrhol, aby súd prvej inštancie návrh matky na prikázanie veci inému súdu ako nedôvodný zamietol.

Podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti.

Podľa § 39 ods. 3 CSP, o prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal návrh matky na prikázanie veci a dospel k záveru o jeho nedôvodnosti.

5. Najvyšší súd zdôrazňuje potrebu mať na zreteli, že miestna príslušnosť súdu, ktorý má vec prejednať, je základnou zásadou, pričom prípadná delegácia inému súdu je len výnimkou z tejto zásady. Predpokladom rozhodnutia súdu o prikázaní veci z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. 2 CSP je predovšetkým existencia okolností, ktoré umožňujú hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie veci. Pri rozhodovaní súd musí dbať, aby pre takéto rozhodnutie boli nielen splnené podmienky, ale musí tiež rešpektovať ústavné právo zakotvené v článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi a príslušnosť sudcu stanoví zákon.

6. Taktiež podľa článku 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu aj sudcu ustanoví zákon. Podstatou práva na zákonného sudcu je, že príslušnosť súdu pre riešenie konkrétnej veci sa musí riadiť vopred stanovenými pravidlami, a že podľa vopred stanovených pravidiel sa musí odohrávať aj pridelenie veci konkrétnemu sudcovi alebo senátu v rámci takto určeného súdu. Zásada zákonného sudcu predstavuje jednu zo základných záruk nezávislého a nestranného súdneho rozhodovania v právnom štáte a podmienku riadneho výkonu tej časti verejnej moci, ktorá bola súdom ústavne zverená. Dodržanie všeobecných zákonných podmienok určenia príslušnosti súdu je zárukou toho, že nedôjde k svojvoľnému určovaniu príslušnosti súdu,

ktorého cieľom by mohlo byť ovplyvnenie výsledku súdneho rozhodovania (viď napr. nález Ústavného súdu Českej republiky z 12. marca 2009 sp. zn. III. ÚS 529/08).

7. K prikázaniu veci inému ako príslušnému súdu by malo dochádzať len výnimočne a zo závažných dôvodov, keď dôvody odňatia veci príslušnému súdu a jej prikázanie súdu inému sú natoľko významné, aby dostatočne odôvodňovali prelomenie citovaného ústavného princípu zákonného sudcu. Dôvody vhodnosti podľa § 39 ods. 2 CSP môžu byť rôzne v závislosti od predmetu preskúmania, postavenia účastníkov konania a iných okolnostiach. Dôvody na strane účastníkov konania vyplývajúce z ich postavenia môžu mať najmä osobnú, zdravotnú, finančnú, prípadne sociálnu povahu. Pôjde však predovšetkým o skutočnosti, z ktorých je možné vyvodiť, že iným ako príslušným súdom bude vec prejednaná rýchlejšie a hospodárnejšie. Teda dôvodom na výnimku z tejto zásady na základe návrhu na delegáciu z dôvodu vhodnosti môžu byť len také okolnosti, ktoré celkom jednoznačne a zároveň v súlade s o zákonom a ústavným právom na zákonného sudcu odôvodňujú vhodnosť prejednávania veci iným, než príslušným súdom. V neposlednom rade nadriadený súd berie do úvahy aj prípadné dôsledky navrhovanej delegácie a starostlivo skúma, či delegovaním sporu inému súdu nedôjde k tomu, že obdobným spôsobom zaťaží druhú stranu sporu.

8. Pri posudzovaní dôvodnosti použitia inštitútu prikázania veci z dôvodu vhodnosti (delegácie vhodnej) vzal Najvyšší súd Slovenskej republiky na zreteľ predovšetkým to, či by konanie na Mestskom súde Bratislava II bolo s prihliadnutím na individuálne okolnosti danej veci rýchlejšie a hospodárnejšie, než na miestne príslušnom Okresnom súde Humenné.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých (úprava výkonu rodičovských práv a povinností) je podľa § 112 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom. Z obsahu vyjadrení kolízneho opatrovníka a otca vyplýva, že maloletá má aktuálne bydlisko u otca v okrese E..

10. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dôvody uvádzané matkou nevykazujú znaky takej výnimočnosti, aby bolo možné jej návrhu vyhovieť. Prikázanie veci Mestskému súdu Bratislava II by podľa najvyššieho súdu neprineslo výrazné zjednodušenie prístupu strán sporu k súdu oproti prejednaniu veci pred Okresným súdom Humenné, ani by nevedlo k výraznej hospodárnosti, či urýchleniu konania. Zo všeobecného hľadiska skutočnosť, že matka sa dlhodobo zdržiava mimo územného obvodu miestne príslušného súdu nie je skutočnosťou, ktorá by mohla bez ďalších relevantných okolností spôsobiť zmenu príslušnosti súdu. Podstatné pri rozhodovaní najvyššieho súdu bolo i stanovisko kolízneho opatrovníka a otca maloletej k návrhu matky.

11. Vzhľadom na uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu matky maloletého dieťaťa nevyhovelo.

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.